

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA
PEDAGÓGIA ÉS PSZICHOLÓGIA TANSZÉK

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступників на ІІ курс навчання
за освітнім ступенем «Бакалавр»**

**ÍRÁSBELI FELVÉTELI FELADATOK
TÉMAKÖREI
„BA” képzési szintre felvételizők számára
Tanító szak**

Берегово/Beregszász

2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
«___» _____ 2021 р.

Голова приймальної комісії ЗУІ

_____ С.С. Черничко

JÓVÁHAGYTA
2021. _____ „____”

_____ Csernicskó István
A II. RF KMF Felvételi Bizottságának elnöke

Розробники:
Викладачі кафедри педагогіки та психології ЗУІ ім. Ференца Ракоці:

Біда О. А.
Орос І.І.
Бергхауер-Олас Е.Л.
Депчинська І. А.
Гуттерер Є.В.
Поллої К.Д.

Вступ

Вступний іспит з фахових дисциплін за ОКР «Бакалавр» – це форма контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу, визначеного програмами навчальних дисциплін, відповідно до стандартів вищої освіти.

Вступні випробування складені на основі програми з фахових дисциплін для 1-го курсу, які охоплюють нормативний зміст підготовки фахівця з початкової освіти.

Даний збірник містить інформацію для абітурієнтів, які поступають в наш заклад на бакалаврат, та складають іспит з фахових дисциплін в нашому інституті. Детальну інформацію про оголошені спеціальності, а також про систему вступу та оцінювання вступних іспитів можна отримати на сайті нашого інституту <https://kmf.uz.ua/uk/oficijni-dokumenty/vstup-2021/vishhoi-osviti/>

Порядок проведення і програму вступних випробувань визначає Вчена рада ЗУІ на засадах нормативних і методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України та стандарту вищої освіти.

На вступні випробування виносяться питання і завдання з таких фахових дисциплін:

- *Загальна педагогіка та вступ до педагогічної майстерності;*
- *Загальна психологія;*
- *Вікова та педагогічна психологія.*

Порядок проведення вступного іспиту

Форма проведення вступного іспиту – письмова (у формі тестових завдань).

Вступний іспит проводиться за тестовими варіантами, які затверджуються не пізніше як за місяць до початку вступного іспиту.

Вступний іспит приймає екзаменаційна комісія (ЕК), члени якої затверджуються наказом ректора.

Тривалість іспиту не повинна перевищувати 60 хвилин. Максимальний бал вступного іспиту 100 балів, поріг вступу 20 здобутих іспитних балів.

Бажаємо абітурієнтам вдалої підготовки до іспитів та успішного вступу до вищого навчального закладу!

ТЕМАТИКА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ВСТУП ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Поняття про педагогіку як науку. Основні етапи розвитку педагогіки. Предмет і завдання педагогіки. Педагогічна наука і педагогічна практика. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Філософські основи педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Аксіологічний підхід до вивчення педагогічних явищ. Педагогічні цінності. Основні завдання педагогіки.
2. Основні категорії педагогічної науки. Виховання у соціальному, широкому і вузькому педагогічному смислі. Навчання, освіта, розвиток, формування, педагогічний процес та ін. поняття педагогіки.
3. Поняття про мету виховання. Умови і фактори визначення мети виховання. Зародження та розвиток ідеї про всебічний розвиток особистості. Мета виховання в сучасній педагогіці. Освіта як найважливіша ланка реалізації мети виховання. Основні тенденції розвитку освіти.
4. Сучасна система освіти України, її мета, структура, принципи побудови. Основні документи, що регламентують освіту в Україні. Типи навчально-виховних закладів України. Актуальні проблеми в освіті.
5. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності. Педагогічна діяльність як система. Професійно обумовлені вимоги до особистості педагога. Професійно-педагогічна направленість і педагогічне покликання вчителя.
6. Сутність і специфіка педагогічної діяльності. Гуманістична природа і творчий характер праці вчителя. Соціальна місія та професійні функції педагога. Основні види професійної діяльності.
7. Професійна компетентність учителя. Професійна етика та педагогічний такт вчителя. Загальні педагогічні здібності. Професійна компетентність педагога та її структура. Індивідуальний стиль діяльності вчителя. Загальна та професійна культура педагога.
8. Культура педагогічного спілкування. Педагогічна комунікація, її місце у професійній діяльності вчителя. Вимоги до педагогічного спілкування. Комунікабельність як професійна якість педагога. Бар'єри спілкування та шляхи їх подолання. Особливості педагогічного спілкування з дітьми шкільного віку.

ЗАГАЛЬНА, ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Загально-психологічні принципи психології. Організаційні методи психології. Емпіричні методи психології. Методи розуміння психіки людини. Методи впливу на психіку людини.
2. Передумови, умови та чинники формування психіки людини. Основні властивості психіки людини. Психофізична та психофізіологічна проблеми психіки людини.
3. Загальна характеристика індивідуальної свідомості людини. Структура індивідуальної свідомості людини. Особливості індивідуальної свідомості людини. Самосвідомість людини, її основні функції.
4. Загальна характеристика несвідомих психічних явищ. Неусвідомлені механізми свідомих дій. Неусвідомлені чинники свідомих дій. Надсвідомі процеси. Співвідношення свідомих та несвідомих психічних явищ людини.
5. Погляди З.Фрейда на особистість та стадії її розвитку. Структура і динаміка особистості в аналітичній теорії К. Юнга.
6. Теорія особистості А. Адлера. Теорія особистості Е. Фрома. Теорія особистості К. Хорні. Формування особистості в теорії трансактного аналізу Е. Берна.
7. Біхевіоральний напрям у теорії особистості. Центрована на людині теорія особистості К. Роджерса. Особистість в екзистенційній психології.
8. Потреби особистості, їх класифікація. Мотиви і мотивація особистості. Теорії мотивації. Ціннісні орієнтації особистості.

9. Формування особистості: соціалізація та інтерналізація. Психологічна зрілість особистості. Захисні механізми особистості.
10. Темперамент людини: теорії, провідні риси, типи. Характер людини: провідні риси, типологія, формування. Здібності людини: природа, різновиди, розвиток.
11. Поняття про емоції та почуття, їхні властивості та основні функції. Основні теоретичні підходи до вивчення емоцій та почуттів. Психологічна характеристика видів емоцій і почуттів.
12. Психологічна характеристика емоційних станів людини. Стрес та шляхи його подолання. Психологія дружби і кохання.
13. Вплив емоцій почуттів на перебіг та продуктивність діяльності. Особливості переживання успіху та невдачі і труднощі їх подолання.
14. Формування моральних, практичних, естетичних та інтелектуальних почуттів.
15. Загальне поняття про вольову діяльність людини. Довільні та вольові дії. Вольові зусилля. Етапи (фази) вольової дії. Психологічні механізми вольової регуляції.
16. Базальні вольові якості особистості. Системні вольові якості особистості.
17. Види відчуттів та їх класифікація. Основний психофізичний закон та його форми. Адаптація та взаємодія відчуттів. Сенсibilізація та синестезія відчуттів.
18. Види сприймання та їхня класифікація. Основні особливості сприймання. Індивідуальні відмінності сприймання. Види пам'яті та їхня класифікація. Умови успішного запам'ятовування матеріалу. Забування матеріалу: види, умови, закономірності.
19. Види мислення та їхня класифікація. Основні мисленнєві операції. Поняття, судження, умовивід як логічні форми мислення.
20. Види мовлення та їхня класифікація. Основні функції мовлення.
21. Види уяви та їхня класифікація. Основні функції уяви. Прийоми створення образів уяви. Види уваги та їхня класифікація.
22. Основні властивості уваги. Чинники довільної та мимовільної уваги.
23. Методи дослідження в історії психології. Психологічні погляди в стародавньому Єгипті, Вавілоні, Індії, Китаї. Психологічні погляди європейського Відродження.
24. Психологія як наука про безпосередній досвід (В. Вундт). Психологія як наука про інтенціональні акти свідомості (Ф. Brentano). Програма побудови психологічної науки І. Сеченова.
25. Розвиток психоаналізу. Гештальтпсихологія: зародження та розвиток. Когнітивна психологія. Трансперсональна психологія. Соціобіхевіоризм. Екзистенційна психологія. Генетична епістемологія Жана Піаже. "Теорія поля" К. Левіна. Клієнтоцентрована терапія К. Роджерса. Теорія самоактуалізації А. Маслоу.
26. Предмет і завдання вікової психології. Актуальні проблеми вікової психології в сучасному світі.
27. Історія виникнення і розвитку вікової та педагогічної психології. Методи вікової та педагогічної психології. Концепція психічного розвитку особистості. Роль навчання і виховання в психічному розвитку людини.
28. Проблема вікової періодизації психічного розвитку дитини. Основні складові характеристики психологічного віку.
29. Вікові кризи. Характеристика кризових періодів.
30. Поняття про акселерацію. Теорії акселерації. Наслідки акселерації.
31. Пренатальний розвиток. Значення перших років життя дитини для подальшого розвитку особистості.
32. Загальна характеристика перших шести років життя дитини.
33. Психологія раннього дитинства. Психологічна характеристика дошкільника.
34. Основні особливості предметної діяльності, її розвиток на етапі раннього дитинства.
35. Особливості психічного розвитку дитини у ранньому віці та новоутворення цього віку.
36. Характеристика гри як провідної діяльності дошкільника.
37. Специфіка психічного розвитку та особливості навчання в школі шестирічної дитини.

38. Психологічна характеристика готовності та адаптації дитини до навчання у школі.
39. Психологічні особливості початкового періоду шкільного життя дитини.
40. Учбова діяльність молодших школярів та розвиток інших видів діяльності.
41. Особливості спілкування молодших школярів.
42. Розвиток пізнавальних процесів у молодших школярів.
43. Емоційно-вольове життя молодших школярів.
44. Розвиток особистості у молодшому шкільному віці.
45. Місце підліткового періоду в загальному процесі індивідуального розвитку.
46. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітка і її вплив на його психологічні особливості і поведінку.
47. Спілкування як провідний вид діяльності підлітка.
48. Психологічні особливості розвитку особистості у підлітковому віці.
49. Перебудова учбової діяльності, розвиток пізнавальних процесів підлітків.
50. Загальна характеристика ранньої юності. Пізнавальні процеси і розумовий розвиток старшокласника.
51. Формування особистості старшокласника. Спілкування та дружба в юнацькому віці.
52. Особливості юнацького кохання. Підготовка до сімейного життя.
53. Формування професійних інтересів та особливості профорієнтації старшокласників.
54. Особливості самовиховання в підлітковому та юнацькому віці.
55. Характеристика поняття "важка дитина". Класифікація "важких". Причини появи важких дітей і підлітків.
56. Предмет та об'єкт педагогічної психології. Система категорій педагогічної психології. Принципи педагогічної психології. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками. Методи педагогічної психології.
57. Категорія навчання, її зміст та сутність. Навчання як умова розвитку. Основні лінії психічного розвитку в процесі навчання й виховання. Історичні методи організації навчання. Історичні форми організації навчання.
58. Типи навчання. Психологічні моделі навчання. Класифікація видів навчання. Поняття про навчання і учіння. Механізми й закони навчання.
59. Учіння як пізнавальна діяльність. Теорія цілеспрямованої навчальної діяльності. Рівневий аналіз навчальної діяльності.
60. Мотиваційний компонент навчальної діяльності. Орієнтовний компонент навчальної діяльності. Виконавський компонент навчальної діяльності. Змістовий компонент навчальної діяльності. Вікова динаміка формування компонентів навчальної діяльності.
61. Поняття навчальності та її структура. Типи навчальності.
62. Сутність і рівні розвитку самоосвітньої діяльності. Основні напрями педагогічного забезпечування розвитку самоосвіти.
63. Позиція особистості як психологічний об'єкт виховання. Методологічні й методичні принципи виховання.
64. Поняття виховного впливу. Класифікація виховних впливів. Мораль та вікові особливості її виховання.
65. Характер як проблема педагогічної психології. Психологічні аспекти виховання довільності учня.
66. Специфіка й структура педагогічної діяльності. Психологічний аналіз педагогічного спілкування. Педагогічні здібності та їх формування.

ЗРАЗОК

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ВСТУП ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Педагогіка – це: (16бал)

- а) особлива сфера суспільної діяльності з виховання людини, складовими частинами якої є освіта та навчання;
- б) наука про виховання людини;
- в) цілеспрямований та організований процес формування особистості;
- г) процес та практика засвоєння дитиною загальноприйнятих у суспільстві норм поведінки.

2. Основні педагогічні категорії: (16бал)

- а) загальна педагогіка, історія педагогіки, методики вивчення окремих дисциплін;
- б) народна педагогіка, духовна педагогіка, світська педагогіка;
- в) навчання, виховання, освіта, розвиток;
- г) порівняльна педагогіка, школознавство, загальна педагогіка.

3. Предметом педагогіки є: (16бал)

- а) підготовка підростаючого покоління до життя;
- б) розробка правил, рекомендацій щодо реалізації виховання;
- в) процес цілеспрямованого розвитку і формування людської особистості в умовах її навчання, виховання й освіти;
- г) правильної відповіді немає

4. Виховання – це: (16бал)

- а) спеціально організований педагогічний процес, у ході якого здійснюється цілеспрямований вплив на особистість із метою формування певних якостей;
- б) передача знань про норми та правила поведінки людей;
- в) передача підростаючому поколінню культурно-історичного досвіду народу;
- г) передача учням знань, умінь і навичок.

5. Навчання – це: (16бал)

- а) цілеспрямована взаємодія вчителя й учнів, у процесі якої засвоюються знання, формуються вміння та навички;
- б) передача учням знань, умінь і навичок;
- в) передача знань, умінь і навичок від одного покоління до іншого;
- г) передача знань про норми та правила поведінки людей.

6. Переддошкільний вік охоплює: (16бал)

- а) 3-5 років;
- б) 3-6 років;
- в) 1-3 роки;
- г) 1-5 років.

7. Початкова школа – це навчальний заклад: (16бал)

- а) I-II ступеня;
- б) I ступеня;
- в) III ступеня;
- г) I-III ступеня.

8. Мета виховання – це: (16бал)

- а) ідеальний образ особистості, що виховується;
- б) наперед визначені результати розвитку і формування людської особистості;
- в) наперед визначені результати діяльності педагогічного колективу школи.
- г) всі відповіді правильні.

9. Із яких наук виокремилась педагогіка? (16бал)

- а) із філософії та теології;
- б) із філософії та психології;
- в) із теології та соціології;
- г) із психології та історії.

10. Що означає грецьке слово від якого походить термін «педагогіка»? (1бал)

- а) дітоводіння;
- б) вчитель;
- в) школа;
- г) виховання;

11. Що таке дидактика? (1бал)

- а) це теорія навчання і освіти;
- б) це теорія навчання і виховання;
- в) це теорія навчання;
- г) це галузь педагогічної науки, що досліджує питання методики викладання окремих навчальних дисциплін.

12. Оберіть що є результатом навчання! (1 бал)

- а) Результат навчання – це навчання;
- б) Результатом навчання є формування особистості;
- в) Результатом навчання є цінність;
- г) Серед відповідей правильної немає.

13. Основа виховання - діяльність. Діяльність та здібність не відокремлюються один від одного, здібності формуються у людини під впливом діяльності. Яке визначення є правильним? (1 бал)

- а) „.... у дитини немає тієї чи іншої здібності.”
- б) „.... дитина не практикувала належно діяльність яка потрібна для даної здібності, або не практикували цю діяльність з нею.”

14. Перелічені середовища виховання. Яке з них є зайве? (1бал)

- а) школа;
- б) гуртожиток;
- в) сім'я;
- г) етика.

15. Вкажіть правильну відповідь! (1бал)

- а) результатом освіти є прийняття певних екологічних зразків, прийняття та дотримання цінностей та норм шкільної групи;
- б) результатом виховання є прийняття певних екологічних зразків, прийняття та дотримання цінностей і норм шкільної групи;
- в) сутність освіти полягає у соціалізації особистості;

16. Якість особистості, її певне надбання, що ґрунтується на знаннях, досвіді, моральних засадах і проявляється в критичний момент за рахунок вміння знаходити зв'язок між ситуацією та знаннями, у прийнятті адекватних рішень нагальної проблеми - це (1бал)

- а) кваліфікованість;
- б) компетентність;
- в) соціометрія;
- г) соціограма.

17. Який із запропонованих варіантів не належить до типів навчання? (1бал)

- а) вербальне;
- б) сенсорне;
- в) процес соціалізації;
- г) аудитивне

18. Знайдіть зайвого! Форми організації позаурочної діяльності! (2бали)

- а) група продовженого дня;

- б) гурток;
 - в) урок малювання;
 - г) курси. Чому?
-

19. Які два методи не є методами навчання? (2бали)

- а) квалітативний метод
- б) емпіричний метод
- в) метод проєктів
- г) метод кооперативного навчання

20. Який із запропонованих варіантів не є характерною рисою кооперативного навчання? (3бали)

- а) Дає можливість отримання власного досвіду про самостійне та колективне навчання.
- б) Створює можливість налагодження контактів, поєднання думок
- с) Головне – змагання
- д) Допомагає свідоміше спрямовувати і перевіряти процес розуміння

21. Об'єктом педагогічної діяльності є: (1бал)

- а) вихователь;
- б) вихованець;
- в) методи навчання і виховання
- г) процес навчання.

22. Який компонент педагогічної майстерності забезпечує швидкість оволодіння майстерністю: (1бал)

- а) педагогічні знання;
- б) педагогічні здібності;
- в) гуманістична спрямованість;
- г) педагогічні вміння.

23. Яке вміння педагогічної техніки дозволяє грамотно керувати процесом спілкування: (1бал)

- а) вміння створювати естетично-привабливий зовнішній вигляд;
- б) вміння взаємодіяти з вихованцями, їх батьками та колегами;
- в) вміння самовдосконалення;
- г) правильної відповіді немає.

24. Елементи педагогічної майстерності: (2бали)

- а) гуманістична спрямованість, професійна компетентність, здібності до педагогічної діяльності, загально-педагогічні вміння.
- б) комунікативність, перцептивні здібності, динамізм особистості, емоційна стабільність
- в) емоційна стабільність, оптимістичне прогнозування, креативність, організаторські здібності.

25. Найчастіше розрізняють три стилі педагогічного спілкування: (1бал)

- а) демократичний, конфліктний, емоційний,
- б) ліберальний, прогнозувальний, освітній,
- в) авторитарний, ліберальний, демократичний,
- г) оптимістичний, креативний, організаторський.

26. Традиційно основними видами педагогічної діяльності, що здійснюється в цілісному педагогічному процесі, є: (1бал)

- а) система стосунків з навколишнім світом;
- б) виконання певних соціальних ролей у суспільстві;
- в) викладання і виховна робота;
- г) висока культура мови та мовлення - фонетична чіткість, лексична науковість і точність.

27. Морально-педагогічні якості сучасного вчителя національної школи включають в себе: (2бали)

- а) любов до дітей і потреба взаємодіяти з ними;
- б) принциповість і стійкість переконань;
- в) високий рівень загальної та психологічної культури;
- г) чесність і щирість стосунків, гуманістичне спрямування;
- д) всі відповіді вірні.

28. Гуманістична спрямованість діяльності вихователя: (2бали)

- а) вияв професійної ідеології учителя;
- б) негативне ставлення до педагогічної діяльності;
- в) система роботи вчителя в проведенні різних форм роботи з учнями;
- г) саморозвиток дитини в діяльності.

29. Професійна компетентність вчителя початкової школи: (1бал)

- а) знання основ управління навчальним закладом;
- б) вирішення конфліктних ситуацій;
- в) знання основ педагогіки і психології дітей шкільного віку;
- г) матеріальна технічна база шкільного навчального закладу.

30. Педагогічна ситуація – це (2бали)

- а) спеціально організована, цілеспрямована взаємодія вчителів та учнів, спрямована на вирішення навчальних, виховних та розвивальних завдань,
- б) зіткнення протилежно спрямованих цілей, інтересів, позицій, поглядів і думок суб'єктів взаємодії.
- в) сукупність взаємопов'язаних факторів і явищ, які характеризують конкретний етап, період чи подію у школі і вимагають від педагогів оцінок, розпоряджень чи інших організаційних дій.

31. Положення, що педагогічний такт – це форма поведінки, коли вчитель йде на моральний компроміс, в ім'я високих моральних цілей є: (1бал)

- а) Вірне
- б) Невірне
- в) Неповне

32. Кому належать слова: “Педагогіка не наука, а мистецтво, найбільше, найскладніше, найвище й найнеобхідніше з усіх мистецтв”: (1бал)

- а). К. Станіславському
- б). Г.Ващенко
- в) І. Зязюну
- г) В. Сухомлинському
- д). К.Ушинському

ПСИХОЛОГІЯ (ЗАГАЛЬНА, ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА)

- 1. Який із наведених є напрямком у психології:** **1бал**
а) Гештальт психологія; в) Вікова психологія
б) Загальна психологія; г) Клінічна психологія.
- 2. Що означає термін «психологія»?** **1бал**
а) вивчення душі; в) вчення психіки;
б) дослідження душі; г) пізнання психіки.
- 3. Із нижче наведеному переліку яка галузь психології вивчає закономірності поведінки і діяльності людей в умовах їх включення в соціальні групи, а також психологічні характеристики самих цих груп?** **1бал**
а) Клінічна психологія; в) Педагогічна психологія;
б) Соціальна психологія; г) Психологія особистості
- 4. Із нижче наведеному переліку яка галузь психології вивчає особливості, проблеми та подолання труднощів навчання та виховання дитини в шкільних умовах** **1бал**
а) Дитяча психологія; в) Психологія особистості;
б) Педагогічна психологія; г) Шкільна психологія
- 5. В якому році заснували першу школу Психологічної лабораторії:** **1бал**
а) 1987; в) 1897;
б) 1879; г) 1901
- 6. Френологія - це** **1бал**
а) група описових і вісцувальних практик, традицій і вірувань, що постулює вплив небесних тіл на земний світ і людину (на його темперамент, характер, вчинки і долю) і, зокрема, можливість передбачення майбутнього за рухом і розташуванням небесних тіл на небесній сфері і відносно один одного;
б) вид альтернативної медицини, що пропонує використання сильно розведених препаратів, що, ймовірно, викликають у здорових людей симптоми, схожі на хворобу пацієнта;
в) одна з найдавніших систем ворожіння про індивідуальні особливості людини, риси її характеру, пережиті нею події і її майбутню долю за шкірним рельєфом долоні - папілярним малюнком і особливо за флексорними лініями, а також горбинками на долоні та за зовнішнім виглядом руки;
г) псевдонаука про зв'язок психіки людини і будови поверхні її черепа.
- 7. Хто був розробником закону: «При збільшенні інтенсивності стимулу в певну кількість разів його відчуття зростає на певну величину»?** **1бал**
а) Г. Т. Фехнер в) Д. Б. Уотсон
б) Й. П. Мюллер г) Д. Герберт
- 8. Хто НЕ займався вивченням психофізіологічними властивостями сприймання?** **1бал**
а) Герман фон Гельмгольц Ернст в) Г. Т. Фехнер
б) К-Г. Юнг г) Ернст Генрих Вебер
- 9. Хто зробив відкриття про те, що зовнішні подразнення сприймаємо через органи чуттів, а діяльність психіки сприймаємо через усвідомлення реакцій ?** **1бал**
а) Й. П. Мюллер в) Ф.Й.Галль
б) В.М.Вундт г) Дж. Локк
- 10. Які головні поняття біхевіоризму?** **1бал**
а) бажання та мотивація; в) відчуття та сприймання;
б) стимули та реакції. г) свідомість та несвідоме
- 11. Хто вивчав класичне кондиціювання?** **1бал**
а) Б. Ф. Скіннер.; б) В. Кйолер;
в) І.П. Павлов; г) Э. Л. Торндайк;
- 12. Які справжні складові класичного кондиціювання?** **1бал**
а) умовний стимул та умовна реакція; в) безумовний стимул та умовна реакція
б) безумовний стимул та безумовна реакція; г) нейтральний стимул та безумовна реакція

- 13. Що таке генеративність?** **1бал**
 а) узагальнення; в) виокремлення;
 б) гальмування реакцій; г) дискримінація між стимулами.
- 14. Як називається корекційно-лікувальний напрямок у психології яка утворилася на основі біхевіоризму?** **1бал**
 а) формування поведінки; в) shaping;
 б) поведінкова терапія; г) терапія без примусу.
- 15. Хто вивчав оперантне кондиціонування?** **1бал**
 а) Б. Ф. Скіннер; в) В. М. Бехтерев;
 б) І. П. Павлов; г) К. Левін
- 16. Буррес Фрудерик Скіннер з якими тваринами проводив експерименти?** **1бал**
 а) щур; в) кішка
 б) білі миші; г) пес.
- 17. Яким виразом можна поєднати наступні висловлювання: «Активна поведінка, що діє на навколишнє середовище для створення наслідків»** **1бал**
 а) навчання проб і помилок; в) навчання у діяльності;
 б) навчання у продовж життя; г) поступове навчання
- 18. Хто із дослідників використовував при своїх дослідженнях скриньку Скіннера?** **1бал**
 а) В. Кйолер; в) Б. Ф. Скіннер.;
 б) Э. Л. Торндайк; г) Е.Ч. Толмен
- 19. Значення біхевіеристського терміну «габітуация»:** **1бал**
 а) поступова зміна поведінки;
 б) загально психічний процес відображення досвіду людини шляхом засвоєння та подальшого відтворення (забування) будь-якої інформації;;
 в) це періодична короткочасна мимовільна зміна напруження уваги щодо певного об'єкта або діяльності.
 г) зменшення реакції при повторному дії незначимого подразника.
- 20. Хто із перелічених науковців НЕ був представником Гештальтпсихології?** **1бал**
 а) В. Кйолер; в) Ф. Гальтон
 б) К. Левін, г) К. Коффка.
- 21. Про що іде мова: «психологічний ефект, котрий полягає у тому, що людина краще запам'ятовує матеріал, що стосується незавершених справ, ніж тих, що вже добігли кінця»?** **1бал**
 а) квазі-портеби; в) «теорія поля» Курт Л.;
 б) Ефект Зейгарник; г) Ефект Пігмаліона.
- 22. Що НЕ відносяться до операції мислення?** **1бал**
 а) аналіз і синтез; в) доповнення і упорядкування;
 б) порівняння та узагальнення; г) підтвердження та передбачення
- 23. Яку назву мають рецептор на поверхні шкіри, що сприймає зовнішні подразнення?** **1бал**
 а) інтероцептивні;
 б) пропріоцептивні;
 в) генероцептивні;
 г) екстероцептивні.
- 24. Про що йдеться: «розлади сприйняття у вигляді відчуттів чи образів, що мимовільно виникають без реального подразника (об'єкта) і набувають для хворого характеру об'єктивної реальності»?** **1бал**
 а) ілюзія; в) оптичні ілюзії;
 б) хибні враження; г) галюцинація
- 25. Який тип пам'яті: «Особливий різновид пам'яті, переважно на зорові враження, образи. Дозволяє втримувати та відтворювати надзвичайно живі образи раніше побачених предметів, об'єктів.»?** **1бал**
 а) процесуальна пам'ять б) образна пам'ять

в) гіпермнезія

г) ейдетична пам'ять

26. Хто використовував терміни Ід, Его, Супер-его у своїй теорії про побудову особистості?

1бал

а) А. Фройд;

в) З.Фройд;

б) К. Роджерс;

г) К-Г. Юнг

27. Що НЕ належить до розладу мислення?

1бал

а) збільшення кількості асоціацій

в) марення

б) резонанс

г) ступор

28. Яким принципом керується «Ід» у теорії про структури особистості З. Фрейда?

1бал

а) принципом дійсності

б) принципом задоволення

в) принципом мрійних фантазій

г) принципом реальності

29. Які з перерахованих нижче термінів НЕ відноситься до типології Кречмера?

1бал

а) астенік

в) пікнік

б) ектоморфний

г) атлетик

30. Які типи темпераменту існують? Виберіть дійсний варіант!

1бал

а) холерик, меланхолік, флегматик, емпатійний;

б) сангвінік, холерик, меланхолік, флегматик;

в) холерик, меланхолік, амбівалент, амбіційний;

г) флегматик, меланхолік, холерик, харизматичний.

31. У кінці 19 ст. розробили так званий «Бінетарій», методику для виявлення рівня розвиненості дітей для навчання за «стандарт-програмою». Хто був розробником цієї методики ?

1бал

а) А. Бінет та Т Сімон;

в) І. Штерн;

б) Сенфорд -Біне;

г) Я.Гільфорд

32. Розвиток психіки людини в процесі його життєдіяльності включає складне переплетення декількох ліній розвитку: психосоматичне (розвиток нервової системи); статевий розвиток; вікові зміни; когнітивний розвиток пізнавальних психічних процесів (сприйняття, пам'яті, мислення, мовлення, інтелекту); емоційно-вольовий розвиток; розвиток особи; моральний розвиток; розвиток діяльності та умінь – це відбувається:

1бал

а) в філогенезі

в) в овогенезі

б) в онтогенезі

г) в ектогенезі

33. Позитивної емоційно-дійової реакції новонародженого (посмішка, інтенсивні рухи ніжками та ручками, гуління) на появу дорослого, особливо на голос матері, її обличчя, дотику та запах – це:

1бал

а) соціальна компетенція дитини

в) соціальна референтність дитини

б) соціалізація дитини

г) соціальне навчання дитини

34. На думку Ж.Руссо людина народжується на світ морально чистою, тільки цивілізація її зіпсує. В якому із його творів він про це написав?

1бал

а) Еміль або Про виховання

в) Суспільної угоди і Емілія

б) Юлія або Нова Елоїза

г) Міркування про науки і мистецтва

35. Із нижче перерахованих імен, хто був об'єктом дослідження Жан Марк Гаспар Ітара?

1бал

а) Мауглі;

в) Амала та Камала виховані вовками;

б) Віктор, аверонський дикуно;

г) Оксана Мала вихована собакою.

36. Інтелект дитини в своєму розвитку проходить чотири якісно різні стадії, але існують індивідуальні відмінності їх подолання. Тому зазначений для кожної стадії вік є зразковим або усередненим. Хто був переконаним прихильником ідеї дискретності розвитку?

1бал

а) Ж. Піаже

б) Ч. Дарвін

в) Е. Еріксон

г) А. Валлон

37. Із нижче наведених методів який НЕ відноситься до групи збору даних ?

1бал

а) Генцер-Тент тест;

б) самодоповідь;

в) спостереження;

г) клінічне інтерв'ювання.

38. Яке визначення відповідає терміну *тератогени*?

1бал

а) чинники навколишнього середовища, які спричиняють порушення розвитку організму.

б) здатність організмів передавати наступному поколінню свої ознаки і властивості, тобто здатність відтворювати собі подібних.

в) ділянка молекули ДНК, яка інформує про структуру одного білка

г) неспеціалізовані клітини, здатні до необмеженого поділу, що дають початок новим клітинам при формуванні тканин і в процесі їхнього відновлення

39. Вкажіть віковий період новонародженості!

1бал

а) 0-2 місяців

в) 0-6 місяців

б) 0-4 місяців

г) 0-12 місяців

40. Хто був розробником *Шкали життєздатності новонародженої дитини*?

1бал

а) В. Апгар

в) Д.Стерн

б) В. Вольф

г) Д. Віннікотт

41. Яка специфіка нюху новонародженої дитини?

1бал

а) новонароджена дитина уже в перші дні життя реагує на сильні запахи та відокремлює запах матері від запаху чужої людини.

б) не відчуває ніякі запахи

в) тільки після 5-го року життя відчуває запахів і реагує на них

г) чутливість до запаху підвищується на світлі, після збудження симпатичної нервової системи.

42. Хто розробив вперше зразок *щоденника* для спостережень за розвитком дитини?

1бал

а) Ж. Піаже;

в) Ж.М. Шарко;

б) З. Фройд;

г) Дж. Локк.

43. Першою соціальною емоцією, першим соціальним жестом є усмішка дитини у відповідь на розмову з нею дорослого. Вона свідчить, що малюк виокремив об'єкт (дорослого), спрямував на нього свою активність. Коли це відбувається?

1бал

а) на першому тижні;

б) на 1 місяці;

в) у 2,5-3 місяці;

г) у 6 місяців.

44. Провідна діяльність молодшого школяра:

1бал

а) гра;

в) навчання;

б) розвага;

г) декламування віршів та ляльковий театр.

45. Синдром шпитальності з яким типом поведінки можна поєднати?

1бал

а) девіантність;

в) депривація;

б) просоціальна поведінка;

г) тератоген.

46. На першій стадії розвитку виникає довіра чи недовіра до світу. За прогресивного розвитку особистості дитина "обирає" довірливе ставлення. Любов матері і ніжність визначають "кількість" віри і надії, винесеної з першого життєвого досвіду дитини. Хто охарактеризував таким чином перший етап розвитку?

1бал

а) З. Фройд;

б) М. Малер;

в) Е. Еріксон;

г) Дж. Боулбі.

47. Який тип прив'язаності із перелічених не відповідає теорії М. Ейнсворта?

16бал

- а) надійно-сформований;
- б) тривожно-уникаючий;
- в) дезорієнтовано-дезорганізований;
- г) залежно-тривожний;

48. Дослідження якого психолога-науковця доказали невірогідність теорії З. Фрейда про «драйв-редукція»

16бал

- а) Е. Еріксон
- б) Д. Елліот
- в) Г. Харлоу.
- г) Ф. Зімбардо

49. Значення феномену «юкста-позиція» для виразу характерних ознак дитячого малюнку у 4-5 років.

16бал

- а) функціональна радість;
- б) ясність;
- в) не пропорційне зображення.
- г) транспарентність

50. На думку З. Фрейдом вторинна ідентифікація - це:

16бал

- а) дівчина з батьком, а хлопчик із матір'ю ідентифікується;
- б) і хлопчик, і дівчина ідентифікується із батьком;
- в) хлопчик з батьком, і дівчина із матір'ю ідентифікується;
- г) і хлопчик, і дівчина ідентифікується із матір'ю;

51. Тип сімейного виховання «коли всі рішення приймають батьки, які вважають, що дитина в усьому повинен підкорятися їх волі» - це

16бал

- а) демократичний тип;
- б) обмежувальний;
- в) авторитарний тип;
- г) ліберальний тип;

52. Хто склав таку класифікацію із трьох типів сімейного виховання: «авторитарний», «демократичний», «ліберальний»?

16бал

- а) Й. Райншбург
- б) Я.Л. Морено
- в) К. Левін.
- г) К. Роджерс

53. Хто розробив методику актометричної соціометрії?

16бал

- а) Джекоб Леви Морено
- б) П.Яров;
- в) П. Герев;
- г) Ференц Мерей;

54. Що не відноситься до видів покарання без насильства?

16бал

- а) позбавлення від предметного задоволення
- б) позбавлення уваги
- в) моральний осуд
- г) пониження

55. Що означає ефект Пігмаліона?

16бал

- а) це терапевтичний груповий процес, в якому використовується інструмент драматичної імпровізації для вивчення внутрішнього світу людини
- б) історія розвитку психологічних подій

- в) сукупність умов існування людини у суспільстві
- г) психологічний феномен, який полягає в тому, що в очікуванні реалізації пророцтва визначається характер особистості, яка своїми діями провокує самоздійснення пророцтва.

56. Який метод не відноситься до гуманістичних методів виховання?

1бал

- а) рольова гра
- б) психодрама
- в) соціодрама
- г) проект

57. Які з перелічених термінів НЕ відносяться до виховних поглядів К. Роджерса?

1бал

- а) позитивні, сприятливі умови
- б) толерантне відношення до особистих цінностей і прагнень
- в) конгруентність
- г) педагогічна роль фасілітатора

58. Метод навчання учнів, що припускає співробітництво учнів в групах та при якому учні досягають успіхів лише взаємодіючи один з одним – це:

1бал

- а) інтерактивна модель навчання
- б) метод проекту
- в) особистісно-орієнтовна модель навчання
- г) кооперативне навчання

59. В якому із теорій педагогічної психології зустрічаються такі поняття: *передача навчального матеріалу в стислій формі, розкриття суперечливих даних, дозволено студентам помилятися?*

1бал

- а) когнітивна теорія навчання
- б) експериментальна теорія
- в) гуманістична теорія навчання
- г) Гештальт-теорія

60. Якому терміну відповідає таке визначення: *неорганізовані або випадково організовані групи (глядачі, екскурсія, натовп тощо)?*

1бал

- а) кооперація
- б) колектив
- в) асоціація
- г) дифузійна

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Більська О.В.: Бути вчителем – навчально методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» – Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012.
2. Бондарчук Е.И.: Основи психології та педагогіки. Київ, 2001.
3. Варій М.Й.: Загальна психологія. Центр учбової літератури, Київ, 2007.
4. Видра О.Г.: Вікова та педагогічна психологія. Центр учбової літератури, Київ, 2011.
5. Власова О.І. Педагогічна психологія, Київ, 2012.
6. Е.В. Дитяча психологія, Київ 2012.
7. Заброцький М.М.: Вікова психологія. МАУП, Київ, 1998.
8. Зайченко І.В. Педагогика. Київ, Освіта, 2008.
9. Киричука О.В.: Основи психології. Київ, 1999.
10. Максименко С.Д.: Загальна психологія. МАУП, Київ 2000
11. Максик С.П. : Педагогіка. Кондор. Київ, 2005.
12. Мешко Г.М.: Вступ до педагогічної професії.
13. Педагогічна майстерність учителя: Навчальний посібник /За ред. проф. В.М. Гриньової, С.Т. Золотухіної. – Вид. 2-е, випр. і доп. – Х.: «ОВС», 2006. – 224 с.
14. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навчальний посібник/Упоряд.: І.А. Зязюн, Н.Г. Базидевич, Т.Г. Дмитренко та ін.; За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вищ. шк., 2006. – 606 с.
15. Поліщук В.М.: Вікова та педагогічна психологія. Суми, Університетська, 2010.
16. Романець В.А.: Історія психології ХХ.ст. Київ, »Либідь»,1998.
17. Скрипченко О.В.: Вікова та педагогічна психологія. Київ. «Просвіта», 2001.
18. О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В.: Загальна психологія. Київ «Центр учбової літератури», 2012.
19. Фіцула М.М.: Педагогіка. Київ, 2002. <https://hum.edu-lib.com/szbrannoe/fitsula-m-m-pedagogika-pidruchnik-dlya-vuziv-onlayn>

Інтернет ресурси:

Нуркова В.В.,Березанська Н.Б.: Загальна психологія
https://stud.com.ua/38484/psihologiya/zagalna_psihologiya
<https://westudents.com.ua/knigi/495-vkova-ta-pedagogchna-psihologya-skripchenko-ov.html>
<https://westudents.com.ua/knigi/349-pedagogka-ftsula-mm.html>
<https://westudents.com.ua/knigi/338-vstup-do-pedagogchno-profes-meshko-gM.html>